

๑. ชื่อผลงาน/โครงการพัฒนา/นวัตกรรม: โครงการวางแผนจำหน่ายเพื่อเพิ่มความรู้ด้านสุขภาพให้กับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง/ผู้ดูแลและพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยเวชศาสตร์ฟื้นฟูชั้น ๕

๒. คำสำคัญ : ผู้ดูแล ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง วางแผนจำหน่าย ความรอบรู้ด้านสุขภาพ(Health literacy)

๓. สรุปผลงานโดยย่อ : เป็นการผสมผสานประยุกต์กระบวนการเตรียมความพร้อมในการวางแผนจำหน่ายให้แก่ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองและผู้ดูแล โดยใช้กระบวนการวางแผนจำหน่ายตามD-METHOD ร่วมกับพัฒนาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพให้มีความรอบรู้ด้านสุขภาพในด้านการวางแผนจำหน่ายตามกรอบD-METHOD ส่วนผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองและผู้ดูแลได้ประยุกต์ใช้เทคนิคการใช้ความรู้ด้านสุขภาพ(Health literacy)ซึ่งประกอบด้วย คู่มือ ๓ คำถามเพื่อการมีสุขภาพที่ดี(Ask me 3), เทคนิคการสอนกลับ (TEACH-BACK), Three step mode ออกแบบสื่อการสอนที่เข้าใจง่ายเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละรายทำให้ผู้ป่วย/ผู้ดูแลมีความรอบรู้ด้านสุขภาพมากขึ้นและพยาบาลวิชาชีพมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและเพิ่มสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

๔. ชื่อและที่อยู่องค์กร: หอผู้ป่วยเวชศาสตร์ฟื้นฟู ๕ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

๕. สมาชิกทีม :๑.นางสาวสุนิสา บุญแต่ง

๒. พ.ต.หญิง ฐิติชญาณ์ เมฆสุนทร

๓. นางสาวกวี เลิศมาลัย

ที่ปรึกษาโครงการ

๑. พ.ท.หญิง ชุตินา ป.ว. สังฆา

๒. พ.ต.หญิง เพ็ญญา สมสุขจิระวัฒน์

๖. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ : จากผลลัพธ์การวางแผนจำหน่ายติดตามการเยี่ยมบ้านหลังจำหน่ายปี ๒๕๖๒ ยังพบว่าหลังการจำหน่ายผู้ป่วยมีระดับความสามารถในการดูแลตนเองลดลง รับประทานยาไม่ถูกต้อง มีการเปลี่ยนผู้ดูแลบ่อยครั้ง ไม่มีผู้ดูแลหลัก สะท้อนให้เห็นถึงการวางแผนจำหน่ายยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด เมื่อวิเคราะห์พบเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ไม่มีผู้ดูแลหลักเมื่อจำหน่ายกลับบ้าน การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยบางรายมีความซับซ้อน ซึ่งต้องใช้พยาบาลที่มีสมรรถนะสูง โดยการนำโครงการครั้งนี้มีการพัฒนาจากกระบวนการสอนโดยใช้D-METHOD ร่วมกับการอบรมการวางแผนจำหน่าย โดยใช้หลักความรู้ด้านสุขภาพมาบูรณาการในการทำโครงการวางแผนจำหน่ายเพื่อเพิ่มความรู้ด้านสุขภาพให้กับผู้ป่วย/ผู้ดูแลและพยาบาลวิชาชีพ

๗.เป้าหมาย/วัตถุประสงค์ : เพิ่มความรู้ด้านสุขภาพของผู้ป่วย/ผู้ดูแล และบุคลากรทางการพยาบาลของ

หอผู้ป่วยเวชศาสตร์ฟื้นฟู ๕ภายในระยะเวลา ๔ เดือน มิ.ย.-ก.ย.๖๓

๘. กิจกรรมการพัฒนา

ขั้นตอนเดิม	ขั้นตอนใหม่(มิ.ย.-ก.ย.๖๓)
๑. ประเมินความรู้ ตามD-METHOD ในผู้ป่วยทุกราย	๑.ประเมินHealth literacy score ตามแบบประเมินที่สร้างขึ้น และประเมินความต้องการเรียนรู้ตาม D-METHODในผู้ป่วยแต่ละราย
๒.วางแผน จัดทำสื่อการสอนในเรื่องโรคหลอดเลือดสมองแบบเดียวกัน	๒.จัดแบ่งกลุ่ม ทั้งรายเดี่ยวและกลุ่ม ตามระดับHealth literacy score
๓.ประเมินผลการสอนโดยใช้เทคนิคTEACH BACK	๓.จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้โดยใช้หลักShame free environment: การสร้างบรรยากาศให้เกิดความกล้าที่จะถาม สร้างสิ่งแวดล้อมที่ไม่อาย ไม่แปลกแยก โดยใช้”ห้องเตรียมความพร้อมสอนฝึกทักษะผู้ป่วย”ในการจัดทำโครงการ มีสื่อกระตุ้นการเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อม ให้เหมาะสม
๔.ประเมินและให้ความรู้อีกครั้งเมื่อผู้ป่วยมีplan Discharge	๔.พัฒนาสื่อการสอน :โดยใช้หลักของความรู้ด้านสุขภาพ(Health literacy) ใช้สื่อการสอนที่สะดวก เหมาะสมต่อการเรียนรู้เช่น วิดีโอ ,power point ,แผ่นพับ

	<p>๔.๑ ใช้คำง่าย ๆ สะกดด้วยแม่ ก กา กน และมีตัวสะกดไม่มีตัว ไม่มี การสมาส สนธิ การันต์ที่มากมาย อักษรตัวหนา ตัวอักษรที่มีหัวชัดเจน อ่านง่าย</p> <p>๔.๒ ใช้ประโยคสั้นๆ (๔-๖ คำ)</p> <p>๔.๓ ใช้คำย่อหน้าสั้นๆ (๒-๓ ประโยค)</p> <p>๔.๔ จำกัดจำนวนศัพท์ทางการแพทย์ลง</p> <p>๔.๕ ใช้หัวข้อ สัญลักษณ์ แทนตัวหนังสือ มีพื้นที่สีขาวให้มาก</p> <p>๕.พัฒนากระบวนการสอน</p> <p>พยาบาล: ใช้แนวคิด-Three step model - เครื่องมือสร้างความเข้าใจด้านสุขภาพ(TEACH-BACK)</p> <p>ผู้ป่วย : ใช้แนวคิด – Ask me ๓(๓ คำถามสุขภาพ) ที่ผู้ป่วยใช้ทุกครั้งเมื่อพูดคุยกับบุคลากรทางการพยาบาล</p> <p>๖.ปรับ KPI ของผู้ป่วย : ร้อยละของผู้ป่วย/ผู้ดูแลที่เข้าร่วมโครงการ มีความเชื่อมั่นในความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐</p> <p>๗.วิเคราะห์ผลที่ได้</p> <p>๘.ปรับปรุงกระบวนการ เทคนิคการสอน</p>
--	--

๙. ผลลัพธ์/การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น :

KPI ผู้ป่วย(เดิม)	KPI ผู้ป่วย(ใหม่) การประเมินเชิงคุณภาพ
<p>จำนวนผู้ป่วยและผู้ดูแลที่เข้าร่วมโครงการมีความเชื่อมั่น ในความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเพิ่มขึ้นในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ ๘๐</p> <p>ผลลัพธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านความรู้ร้อยละ ๑๐๐ - ด้านความสามารถและการนำไปประยุกต์ใช้ ร้อยละ ๑๐๐ 	<p>ความสามารถในการดูแลตนเองในเรื่องโรคดีขึ้น</p> <p>โดยการสอบถาม/สัมภาษณ์ ผู้ป่วยและผู้ดูแลที่เข้าร่วมโครงการ</p> <p>ผู้ป่วย : “หลังเข้ารับการอบรม ทำให้สนใจมีความเข้าใจและทราบสาเหตุที่ทำให้เป็นโรคหลอดเลือดสมอง พร้อมทั้งสังเกตและเฝ้าระวังอาการที่จะเกิดขึ้นซ้ำได้เสมอ และเมื่อเกิดขึ้นมาควรทำอะไรซึ่งจะต้องมีการปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิตประจำวันที่เป็นปัจจัยในการเกิดโรคอีกด้วย ซึ่งทำให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ปกติ”</p> <p>ผู้ดูแล : “หลังเข้ารับการอบรมทำให้ที่เข้าใจได้มากยิ่งขึ้น และสามารถปรับเปลี่ยนคอยสังเกต ดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก”</p>

๑๐. บทเรียนที่ได้รับ : ขาดความรู้เรื่องการนำแนวคิด ความรอบรู้ด้านสุขภาพ(Health literacy) มาสู่การปฏิบัติจริง ในการวางแผนจำหน่าย ซึ่งได้มีการอบรมพัฒนาความรู้เรื่องการใช้แนวคิดความรอบรู้ด้านสุขภาพ ร่วมกับมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง มีการดูแลช่วยเหลือจากทีมผู้บริหาร พี่เลี้ยง ในการจัดทำโครงการให้ผ่านไปด้วยดี ทั้งในเรื่องการนำแนวคิดมาใช้จริง และการปรับสื่อการสอนต่างๆให้เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละรายเพิ่มสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ ให้มีการเรียนรู้แบบก้าวกระโดด ในเรื่องการวางแผนจำหน่ายได้ดียิ่งขึ้น และได้พัฒนาโครงการให้ความรู้โรคหลอดเลือดสมอง ที่ครอบคลุมตามกระบวนการสอนโดยใช้หลักD-METHOD

๑๑. การติดต่อกับทีมงาน : นางสาวสุนิสา บุญแต่ง หอผู้ป่วยเวชศาสตร์ฟื้นฟู ๕ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ๓๑๕ ถนนราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๗๐๕๐๙๔๔๘E-mail : sunisasd@gmail.com